

Asperger Sendromlu Ergende Sınırlı İlgı Örüntüsünün Pedofili Davranışından Ayırt Edilmesi: Bir Olgu Sunumu

Armağan Aral¹, Gökçe Nur Say¹,
Miraç Barış Usta¹

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Samsun - Türkiye

ÖZ

Asperger sendromlu ergende sınırlı ilgi örüntüsünün pedofili davranışından ayırt edilmesi: Bir olgu sunumu

Literatürde; Asperger sendromlu hastalar tarafından işlenen birçok cinsel suç bildirimine göze çarpmaktadır. Yapılan veri tabanı araştırmasına göre sınırlı ilgi alanı ve cinsel uyarım sonucu oluşan davranışın ayırtıcı tanısına yönelik yayın sayısı oldukça azdır. Bu olguda, işlediği iddia edilen çocuk pornografisi kullanma ve sosyal medyada paylaşma suçu ile ilgili olarak, DSM-IV'e göre Asperger sendromu tanıları için cezai ehliyetinin bulunup bulunmadığı hakkında karar verilmesi istenmiştir. Bu olgu, Asperger sendromunda sınırlı ilgi alanlarının adli sorunlara ve yanlış anlaşılmalara sebebiyet verebileceğine dikkat çekmektedir. Cinsel suçları değerlendirirken sınırlı ilgi alanına ilişkin davranış, cinsel sapkın davranıştan ayırt etmek için; cinsel gelişim, davranış üzerindeki motivasyon ve sosyal-cinsel bilgi hakkında ayrıntılı öykü elde etmek önemlidir.

Anahtar kelimeler: Asperger sendromu, pedofili, sınırlı ilgi alanı

ABSTRACT

Distinguishing circumscribed behavior in an adolescent with Asperger syndrome from a pedophilic act: a case report

Several case reports in the literature mention sexual offenses committed by patients with Asperger syndrome. There are no clear data in the literature to distinguish circumscribed behavior from actions resulting from sexual arousal. In this case, we had to assess the criminal responsibility of an adolescent girl diagnosed with Asperger syndrome according to DSM-IV who had been charged with possession of child pornography and sharing this material on social media. This case is a reminder that circumscribed behavior in Asperger syndrome may cause forensic incidents or misunderstandings. When evaluating sexual offenses, it is critical to receive a detailed history of sexual development, the motives of actions, and social-sexual knowledge in order to distinguish circumscribed behavior from sexually deviant behaviors.

Keywords: Asperger syndrome, pedophilia, circumscribed behavior

Bu makaleye atıf yapmak için: Aral A, Say GN, Usta MB. Distinguishing circumscribed behavior in an adolescent with Asperger syndrome from a pedophilic act: a case report. *Dusunen Adam The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences* 2018;31:102-106.
<https://doi.org/10.5350/DAJPN2018310111>

Yazışma adresi / Address reprint requests to:

Armağan Aral,
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
55139 Samsun, Türkiye

Telefon / Phone: +90-362-312-1919/3696

Elektronik posta adresi / E-mail address:
armağan.aral@omu.edu.tr

Geliş tarihi / Date of receipt:
12 Temmuz 2017 / July 12, 2017

İlk düzeltme öneri tarihi /
Date of the first revision letter:
7 Ağustos 2017 / August 7, 2017

Kabul tarihi / Date of acceptance:
25 Eylül 2017 / September 25, 2017

GİRİŞ

Yaygın gelişimsel bozukluklar (YGB) her ne kadar Mental Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal El Kitabı-5'te (DSM-5) otizm spektrum bozukluğu (OSB) başlığı altında tek tanıya indirilse de Asperger sendromlu (AS) hastaların DSM-5'e entegrasyonu tartışılmaktadır. AS'li çocuk ve ergenler, OSB'li çocuk ve ergenler gibi tekrar eden davranışlar (ritüelleşmiş sözel ve sözel olmayan davranışlar, stereotipik hareketler v.b.) ve sınırlı ilgi alanları ile kliniğe gelebilmektedir. Katı bir biçimde tekrarlanan davranışlar ve sosyal iletişimde yaşadıkları zorluk bazı durumlarda uygunsuz cinsel davranışa sebebiyet verebilmektedir (1,2). AS'li çocuk ve ergenlerin uygunsuz cinsel davranışları;

toplum önünde mastürbasyon, insanlara uygunsuz dokunma, fetişizm, yabancıları öpme, cinsel şiddet, pornografi ile yoğun uğraş şeklinde olabilmekte ve bu davranışlar otizm ana semptomlarından kaynaklanabilmektedir (1,3). Uygunsuz cinsel davranış olan, çocuk pornografisini bilgisayarına indiren ve dağıtan OSB'li çocuk ve ergenler adli problemler açısından ciddi riske sahiptir. OSB ve uygunsuz cinsel davranış ile ilgili araştırmalar artış göstermekte ve ilgi çekmektedir.

Pedofili bozukluğu, DSM-5'te parafililerden biri olarak tanımlanmaktadır (4). DSM-5 ile gelen yeniliklerle birlikte, çocuk pornografisinin tekrarlayan şekilde kullanılması pedofili bozukluğunda tanısal belirteçlerden biri olmuştur (4). Öte yandan kişinin pedofili bozukluğu tanısı alabilmesi için en az 16 yaşında olması ve sözü

edilen çocuk ya da çocuklardan en az beş yaş büyük olması gerekmektedir (4). Pedofili bozukluğuna yönelik kriterler karşılanmadığında pedofili davranışından söz edilebilir. Daha önce OSB'li çocukların pedofilik davranışlarının olabildiği belirtilmiştir (5). Bazı yazarlara göre, AS'lu çocuk ve ergenlerin zihinsel olarak cinsel gelişimi yaşitlarına göre geriden gelmektedir ve bundan dolayı uygunsuz cinsel davranışlar sergileyebilmektedirler (6,7). OSB'nun sosyal ve davranışsal semptomları AS'li bireylerin cinsel gelişimini etkileyebilmektedir (2). Akran ilişkilerinin olmayışı normal cinsel gelişim hakkında bilgi edinme fırsatlarını kaçırmalarına sebebiyet verebilmektedir (8,9). AS'li ergenler cinsel konular hakkında yaşitlarıyla paylaşım fırsatı bulamadıkları için interneti cinsel bilgi amaçlı kullanabilmektedir (7). Bu etkenlerle birlikte; AS'li çocukların sınırlı ilgi alanlarına olan merakı ve onlara sıkı şekilde bağlı olmaları daha fazla pornografik materyal indirmeleri ve izlemelerine yol açabilmektedir (5,10). Öyle ki; AS'li bireylerin merakı tipik gelişen çocuklardaki gibi yüzeysel bir internet araştırmasıyla sınırlı kalmamakta, giderilmesi için çocuğa saptanlı bir şekilde derinlemesine araştırma yaptırabilmektedir. Böylece çocuk pornografisine maruz kalmaları kolaylaşabilmektedir (11). AS'li ergenler pedofili bozukluğu olarak etiketlenilebilmekte ve adli cezai sistemle karşı karşıya olabilmektedirler. Çocuk psikiyatrisi uzmanları mahkeme ve savcılıklarca istenen soruları cevaplarırken AS'li çocuğun cezai sorumluluğunu dikkatli bir şekilde değerlendirmelidir.

Vakamız 15 yaşında kliniğimize çocuk pornografisi resimlerini bilgisayarında bulundurmak ve sosyal medyada paylaşmak suçundan hakkında soruşturma açılan AS'li bir kız ergendir.

OLGU

B.A, 15 yaşında kız hasta kliniğimize adli merci tarafından bilgisayarında çocuk pornografisi ile ilişkili resim bulundurmak ve sosyal medyada paylaşmak suçları nedeniyle adli vaka olarak gönderilmiştir. AS veya obsesif kompulsif bozukluk (OKB) tanılarının varlığı ve bahsedilen eylemleri gerçekleştirmesinde etkisi olup olmadığı, cezai ehliyetinin bulunup bulunmadığı sorularının cevaplanması istenmiştir.

Alınan öyküye göre; kendisini sosyal medyadan ekleyen tanımadığı bir kişi ile sosyal medya üzerinden sohbet ediyormuş. Sahte hesaplı bu kişiye, çıplak insanlardan sohbet konusu açmış ve aynı konu üzerinden konuşma devam etmiş. Bir anda diğer kişi ondan çıplak insan fotoğraflarını göndermesini istemiş. B.A hiç sorgulamadan göndermiş. Yazışma devam ettikçe B.A ona birkaç aydır ilgi konusu olan çıplak çocuk resimlerinden, özellikle de ünlü çocuklardan bahsetmiş. B.A'nın muayenedeki söylemlerine göre yabancı kişi ondan çıplak çocuk resimlerini yollamasını istemiş. O da internetten o resimleri "Çıplak çocuk resimleri, görselleri" şeklinde aratıp, bulduğu resimleri "link" olarak yabancıya göndermiş. Beraberinde daha önceden pornografik bir siteden edindiği, bilgisayarında kayıtlı olan çıplak çocuk resimlerini de göndermiş.

Görüşmede, birkaç yıldır ünlü çocuklar hakkında araştırma yaptığını, onları internetten sürekli arattığını belirtti. Açıklamalarında onların lüks yaşamlarının ve çıplaklıklarının merak uyandırıcı olduğunu söyledi. Kendi düşüncesine göre herkesin çıplak insan görmek isteyebileceğini ve merak edebileceğini ifade etti. İnternette indirdiği çıplak görüntülerini izlemenin, indirme ve paylaşmanın yasal olup olmadığı sorusuna ise internette olabildiğine göre yasal olduğu, çocukların resimlerini zorla çekilemeyeceği cevabını verdi.

Gelişim öyküsünde; ilk çocuk olarak sorunsuz bir gebelik sonrası zamanında spontan vajinal yolla dünyaya gelmiş. Yürümeye ve ilk kelimelerini söylemeye 9 aylıkken başlamış. Tuvalet eğitimini üç yaşında edinmiş. Bebeklik ve erken çocukluk döneminde kendini sevdirmek ve öptürmek istemeyen bir bebekmiş. Evdeyken bebeklerle oynamayı sever, dışarıda kendi yaşıtı kız çocuklarıyla oyun oynamış. Soy geçmiş öyküsünde; anne babanın sağ ve sağlıklı olduğu, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü olmadığı öğrenilmiştir.

Anne ve kendisinden alınan bilgiler doğrultusunda; diğer cinsten olmayı isteme, dış genital organından rahatsızlık duyma, cinsel anatomisinden hoşlanmama ve karşı cinsin birincil ve ikincil cinsiyet özelliklerine sahip olmak isteme gibi bulguların olmadığı; cinsel özdoyum yapmadığı ve cinsel olarak erkeklere ilgi duyduğu öğrenildi. Telarş, pubarş ve menarş gelişiminin zamanında olduğu bilgisine ulaşıldı. Homoseksüel

eğilim, cinsellikten korkma gözlenmedi. Cinsel bilgi düzeyi yaşına uygun seviyede idi.

Kliniğimizdeki eski dosya bilgilerinin incelenmesi ve aileden geriye dönük bilgi alınması sonucunda özgeçmişinde; internette çocuk ünlülerle ilgili resim toplama, bebek banyosu videoları izleme, arkadaşlarına çocuk fotoğrafları gönderme, tanıştığı herkese kilo ve boyunu sorma, mısır tarihi ve firavunları hakkında araştırma yapma gibi kompulsif şekilde uyguladığı sınırlı ilgi alanları olduğu ve bu ilgi alanlarının zaman zaman değiştiği öğrenildi. İlkokulda arkadaş edinmeye ilgisiz davrandığı ve teneffüsleri yalnız geçirdiği, yaz dönemlerinde okula başlayacağı zaman stres yaşadığı, sınırlı ilgi alanlarının ilkökul dördüncü sınıf ile birlikte ailesi tarafından farkına varıldığı öğrenildi. Hastanın polikliniğimize ilk başvurusu sınırlı ilgi alanları, internette uzun vakitler harcaması, arkadaş edinmeme nedeniyle olmuş; takip görüşmelerinde AS tanısı konulmuştur. Hastanın adli olay öncesi son psikiyatrik muayenesinde; ilgi kaybı, isteksizlik, enerji azlığı, iştah azlığı, çökkün duygudurum, çok uyumak isteme şeklinde şikayetleri meydana geldiği, major depresif bozukluk tanısı konulup sertralin 50mg tedavisi başlandı öğrenildi.

Olgunun psikiyatrik muayenesinde; fiziksel gelişimi yaşına uygun, öz bakımı iyi, orta boylu, sarışın kız ergen, göz teması kuruyordu, konuşma içeriğine uygun jest ve mimik kullanımının olmaması gözlemlendi. Sorulara uygun cevaplar veriyor fakat çevresel konuşmaları oluyordu. Duygudurumu depresif, duygulanımı kimi zaman uygunsuzdu. Algı ve bellek kusuru saptanmadı. Düşünce sürecinde; sınırlı ilgi alanlarıyla ilgili temalar hakimdi. Dikkat ve konsantrasyonu iyi, zekası kabaca normal izlenimi vermekteydi.

Yapılan görüşme sonrası; AS tanısının olduğu, AS nedeniyle eylemin hukuki anlam ve sonuçlarını algılamadığı ve davranışlarını yönlendirme yeteneğinin olmadığı, Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 32/1. maddesine cezai ehliyetinin bulunmadığı belirtilmiştir.

TARTIŞMA

OSB'de pedofili ve parafili davranışı ile ilgili az sayıda yayın bulunmaktadır, bu olgular ayrıntılı değerlendirmeyle sınırlı ilgi alanı veya sosyal yargılama

eksikliğinin sonucu olarak açıklanabilmektedir (1,3). Sınırlı ilgi alanları, sosyal ahlak kurallarını kavrama veya sözel-sözel olmayan ipuçlarını yorumlama becerilerinin eksikliği söz konusu olduğunda sapkın veya yasa dışı cinsel davranışlara yol açabilmektedir (12). AS'li ergenler sosyal kuralların farkında olmamaları nedeniyle açıklanmadıkça davranışlarının tuhaflığını fark edemeyebilir, sosyal ve ahlaki değer yargılarını yanlış yorumlayabilir ve kötü niyetli insanların manipülasyonlarına maruz kalabilirler. Bu yüzden uzman psikiyatrist ve psikologlar adli görüşmelerde cinsel suçların ardındaki motivasyonu değerlendirmeli ve OSB semptomlarını cinsel sapkınlıktan ayırabilmelidir. Sosyal yargılama eksikliği nedeniyle; AS'li ergenler cinsel saldırı suçu yerine daha çok resim ve video birikimi, internet ortamında takip etme gibi suç davranışları nedeniyle adli mercilerle karşı karşıya olmaktadır (10). Onlara açıkça belirtilmedikçe çocuk pornografisi izlemek ve indirmenin nasıl bir zararı olacağını anlayamayabilir, resimdeki veya videodaki çocuğun istismar edildiğini değil kendi rızası sonucu çıplak kaldığını düşünebilirler (10). İlave olarak, söz konusu olguda olduğu gibi çocuk pornografisi materyallerinin internette bulunması AS'li ergenlerce yasal olduğunun göstergesi olarak algılanabilir (10). Olgumuzda ise internette tanımadığı bir yabancıya karşı çekinmeden çocuk pornografisi konusunda sohbet konusu açması sosyal yargılama eksikliğinin bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Değerlendirmemize göre de, pornografik materyali izlerken cinsel olarak uyarılmışlık ve zevk hissetmediği öğrenildi. Klinik ve gelişim öyküsü de dikkate alındığında çocuk veya bebeklere cinsel olarak bir dürtüsü ve eylemi görülmemekteydi. Bu bilgiler ışığında pedofili davranışı içinde olmadığına karar verildi.

OKB ve parafililerin her ikisinin de antidepresanlardan fayda görebildiği, obsesyon ve parafilik fantezilerin ikisinin de intruziv ve ego-distonik olması, parafililerde de cinsel davranışların kompulsif nitelikte olabilmesi; parafililerin OKB spektrumuna yakın bir tanı grubu olabileceğini destekleyen bulgulardır (13). OSB'li bireylerde obsesif eğilimler; bazı vücut parçaları hakkında yoğun düşünme, bazı kişileri yoğun biçimde internet ortamında takip etme, pornografik materyallerin biriktirilmesi ve sınıflandırılması gibi uygunsuz cinsel

davranışlara yol açabilir (9,14,15). Bu bireyler için pornografik materyali edinmek izlemekten daha büyük önem taşıyabilmektedir. Elde edinilen görüntüler reşit olmayan kurbanlara ait olduğunda; isteyerek veya yanlışlıkla indirilmiş olsa da yasal yaptırımlara sebebiyet verebilmektedir (7). Adli psikiyatrik muayene sürecinde ise AS'li çocuk ve ergenlerde ayırıcı tanıda OKB tanısı da göz önünde bulundurulmalıdır. İlgili olarak; bizim vakamızda öyküde herhangi bir obsesyon göze çarpmamıştı. Ayrıca, pornografi ile ilgili yoğun uğraş ego-distonik özellik göstermemekte, gerçekleşmediğinde oğuda herhangi bir anksiyete oluşturmamaktaydı. Bu da bizi OKB tanısından uzaklaştırmaktaydı.

AS'li çocuklar ve ergenlerin yaşlıları tarafından sosyal ilişkilerde yanlış anlaşılıp dışlanmaları da onları içinde güvenli hissettikleri bilgisayar dünyasına itmektedir. Bilgisayar ve internet tahmin edilmesi kolay, mantıklı ve duygusal iletişim içermediğinden AS'li çocuk ve ergenler bilgisayara eğilim göstermektedirler (10). Bilgisayar ve internet konusunda becerileri yüksek olan AS'li ergenler, bir konu hakkında akranlarının aksine derin araştırmalar yapmakta, meraklarını gidermeleri güç olmaktadır. Saplantı yapılan ilgi alanı genelde önemsiz ayrıntılara yönelik olmakta, internet materyalleri gerçek amacından oldukça farklı bir biçimde ve motivasyonda biriktirebilmektedir. Cinsel bilgi seviyelerinin akranlarından geri olmaları da kötü niyetli olmadan cinsel suç olayında bulunmalarına yol açabilmektedir. Bu durum onların çocuk pornografisine maruz kalmasını kolaylaştırmaktadır (11). Aslında literatür incelendiğinde çocuk pornografisi suçlarının da AS'li bireyler gibi olağandışı ilgileri olabildiği, iyi sınıflanmış büyük materyal birikimine sahip olabildikleri ve sosyal ilişkilerde başarısız olabildikleri belirtilmiştir (16). Fakat AS'li

çocukların pornografik materyal edinmesindeki motivasyon, çocuk pornografisi suçlarından farklı olarak, cinsel uyarılma değil görüntülerdeki önemsiz ayrıntılardır (10). AS'li bireyin katı kuralları ve esnek olmayan disiplinleri vardır. Büyük bir çoğunluğu yasalara katı şekilde bağlı ve suç işlememekte, suçlu olduklarında ise suçluluklarını fark edememekte; eylemlerini duruma uygun görmekte, bu nedenle de dürüst bir şekilde yaptıklarını itiraf etmektedirler (17,18). Bizim vakamızda da karşılaştığı olayı sosyal ve ahlaki açıdan değerlendirme becerisinin düşük olması ve sınırlı ilgi alanı ile yoğun uğraşısının olması nedeniyle, çocuk pornografisi ile ilişkili görüntü bulundurma ve dağıtma suçuna istemeden de olsa dahil olduğuna ve bu konuda cezai ehliyeti bulunmadığına karar verdik.

Sonuç olarak; AS'li bireyler uygunsuz cinsel davranışlar nedeniyle adli merciler ile karşı karşıya kalabilmekte ve yanlış olarak pedofili davranışında bulunmakla suçlanabilmektedirler. Cinsel suça karıştığı iddiasıyla adli mercilerce çocuk psikiyatrisi uzmanlarına getirilen AS'li çocuk ve ergenlerde cinsel gelişim, davranışlarını gerçekleştirmekteki motivasyon ve sosyal-cinsel bilgi düzeyi hakkında öykü almak önem arz etmektedir.

Katkı Kategorileri	Yazarın Adı
Olgunun takibi	A.A., G.N.S.
Literatür araştırması	A.A., M.B.U., G.N.S.
Makalenin yazımı	A.A., M.B.U., G.N.S.
Makalenin gözden geçirilerek revize edilmesi	A.A., M.B.U., G.N.S.

Çıkar çatışması: Yazarlar çıkar çatışması beyan etmemişlerdir.

Finansal destek: Yazarlar finansal destek beyan etmemişlerdir.

KAYNAKLAR

1. Realmuto GM, Ruble LA. Sexual behaviors in autism: problems of definition and management. *J Autism Dev Disord* 1999; 29:121-127. [CrossRef]
2. Sevlever M, Roth ME, Gillis JM. Sexual abuse and offending in autism spectrum disorders. *Sex Disabil* 2013; 31:189-200. [CrossRef]
3. Milton J, Duggan C, Latham A, Egan V, Tantam D. Case history of co-morbid Asperger's syndrome and paraphilic behaviour. *Med Sci Law* 2002; 42:237-244. [CrossRef]
4. Bozkurt A. Cinsel Sapkınlık Bozuklukları. In Koroğlu E (editor). *Mental bozuklukların tanıs ve sayımsal el kitabı*, 5. Baskı (DSM 5). Ankara: Hekimler Yayın Birliği, 2013, 957-986.

5. Hellemans H, Roeyers H, Leplae W, Dewaele T, Deboutte D. Sexual behavior in male adolescents and young adults with autism spectrum disorder and borderline/mild mental retardation. *Sex Disabil* 2010; 28:93-104. **[CrossRef]**
6. Ashley S. *The Asperger's Answer Book: The Top 300 Questions Parents Ask*: Naperville, IL: Sourcebooks, Inc., 2006, 122-128.
7. Attwood T, Hénault I, Dubin N. *The autism spectrum, sexuality and the law: What every parent and professional needs to know*: Jessica Kingsley Publishers, 2014, 157-162.
8. Brown-Lavoie SM, Vecili MA, Weiss JA. Sexual knowledge and victimization in adults with autism spectrum disorders. *J Autism Dev Disord* 2014; 44:2185-2196. **[CrossRef]**
9. Higgs T, Carter AJ. Autism spectrum disorder and sexual offending: responsivity in forensic interventions. *Aggress Violent Behav* 2015; 22:112-119. **[CrossRef]**
10. Mahoney MJ. Asperger's syndrome and the criminal law: the special case of child pornography. <http://www.harringtonmahoney.com/content/Publications/AspergersSyndromeandtheCriminalLawv26.pdf>. Accessed April 15, 2017.
11. Tantam D. Psychological disorder in adolescents and adults with Asperger syndrome. *Autism* 2000; 4:47-62. **[CrossRef]**
12. Mouridsen SE. Current status of research on autism spectrum disorders and offending. *Res Autism Spectr Disord* 2012; 6:79-86. **[CrossRef]**
13. Bradford JM. The paraphilias, obsessive compulsive spectrum disorder, and the treatment of sexually deviant behaviour. *Psychiatr Q* 1999; 70:209-219. **[CrossRef]**
14. Haskins BG, Silva JA. Asperger's disorder and criminal behavior: forensic- psychiatric considerations. *J Am Acad Psychiatry Law* 2006; 34:374-384.
15. Mogavero MC. Autism, sexual offending, and the criminal justice system. *J Intellect Disabil Offending Behav* 2016; 7:116-126. **[CrossRef]**
16. Steel C. The Asperger's defence in digital child pornography investigations. *Psychiatr Psychol Law* 2016; 23:473-482. **[CrossRef]**
17. Barry-Walsh JB, Mullen PE. Forensic aspects of Asperger's Syndrome. *J Forens Psychiatry Psychol* 2004; 15:96-107. **[CrossRef]**
18. Katz N, Zemishlany Z. Criminal responsibility in Asperger's Syndrome. *Isr J Psychiatry Relat Sci* 2006; 43:166-173.